

HASSELBLADET

Nr 3 september 2021 Årgång 25

Foto: Jonas Forsberg

Följ oss på sociala medier

www.hasselforsbyalag.com

Besök av Husmusen.

Fotografen Jonas Forsberg berättar: "Jag satt på altanen och hade kameran liggandes bredvid mig som alltid beredd. Och musen satt stilla några sekunder och åt på en kaprifolblomma. En bild kommer som en blick, så det gäller att vara beredd med både sig själv och kameran."

INNEHÅLL	SIDAN
* Omslagsbilden.....	2
* Ordföranden har ordet.....	3
* Hasselforsdagen.....	4
* Hasselhoppan/Junibacken.....	5
* Hasselfors—mitt i naturen.....	6
* Nerikes gamla minnen.....	7
* Det händer i kyrkan.....	8-9
* PRO/Röda Korset.....	11
* Höstdag på myren.....	12
* Hasselfors Kvarn.....	13-15
* Naturvård i Lillängen.....	16

BOLLGYMPA

I Hasselfors Sporthall

Start: måndagen den 4 oktober

Tid: 17.30-18.30

Målgrupp: Barn i sällskap av vuxen

AB FJUGESTA ELEKTRISKA
0585-10307
www.fjugestaelektriska.se

Jonas 070-591 47 32
Patrik 070-591 47 09

– ELSPECIALISTEN FÖR ALLA –

Östra Långgatan 45
Box 26 | 716 21 Fjugesta

HÅRLYAN
0585 - 444 15

ÖYSTEIN'S GÖTTERI
en naturlig paus

LAXÅ
KOMMUN

ICA träffen
MULLHYTTAN * 0585-40042

Vardagar 9-19, lördag 9-15, söndag 10-15

Hasselfors Byalag
Hasselgården, Edevägen 10
695 60 HASSELFORS

Telefon: 0585-44113
E-post: info@hasselforsbyalag.com
Internet: www.hasselforsbyalag.com

Expeditionstider:
Tis- och torsdag, kl. 10.00-12.00
 swish® 123 147 56 72

Ansvarig utgivare: Andreas Gustafsson

Redaktör: Caroline Selvin

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Nu är det höst igen. Det går så fort.

Men det vore synd att klaga, då vi haft en fantastisk sommar!

Och förresten så är det absolut inget fel på hösten...

Jag brukar tänka på den som en nystart. Vilket säkert hänger med sen skoltiden då det faktiskt var så.

Jag hoppas att man kan säga att den här hösten även är en nystart för Hasselfors byalag.

Vi genomförde tillslut årsmötet, med ett halvårs försening, nere i kvarnmagasinet den 10 juli. Vi passar på att tacka Kent för musikunderhållningen och hälsa David Tvärling och Ingvar Åberg välkomna till styrelsen.

Och i lördags, 28 augusti, smög vi igång höstens program med en Hasselforsdag. Sen följer Höstutflykt och Tranfestival i tät följd. En invigning av Hasselhoppa och en trollvandring för de yngre är också att vänta.

Vi håller tummarna att förutsättningarna för en nystart håller i sig i höst, att vi kan fullfölja programmet utan restriktioner och att alla får vara friska.

Ta hand om er! /*Andreas Gustafsson*

P.S. Bilderna till höger är från årsmötet.

Höstutflykt söndagen den 5 september

Start från Hasselgården kl. 09.00

för vidare färd i egna bilar mot okänt mål

Ta med fikakorg

Per och Rune

Info tfn 070 672 80 52

Hasselfors byalag samverkar med

TRANFESTIVAL

Söndagen den 12 september kl. 18.30

Samling vid Transtugan - Olstorp,
Jonas Forsberg guidar och tar oss
med för att se när hundratals tranor
flyger in till sina natthärbärgen.

Ta med fikakorg.

Info: 070 672 80 52

VÄLKOMNA!

Studieförbundet
Vuxenskolan

Hasselforsdagen

Loppis i natursköna Bruksparken. Trots småregn och lite blåst så hittade både säljare och köpare hit.

Emma, Vivan och Svea fyndar i loppisstånden.

Järnboden på bruket, med bl. a. Porla-ekipage.

I år blev det en Hasselforsdag istället för Mopedens dag och Hasselforskallas.

Rådande läge har gjort det svårt att planera större arrangemang, men när restriktionerna lättade i juli beslutade man att bjuda in till en "Hasselforsdag" den 28 augusti med loppis i bruksparken och öppet museum.

Nytt för i år var visning av "vurstar och equipager" från Porla Brunn som finns uppställda i Järnboden vid nedre dammen. Ett unikt tillfälle att få se de gamla vagnarna från Porla Brunns glansdagar.

Kaffe med hembakat bröd hör också till och brukar uppskattas, inte minst vid dagens evenemang då vädret inte var på topp.

Andreas Gustafsson, ordförande i Hasselfors byalag, spelar stenkakor vid Bruksmuseet för Mika Tracsyk och Espen Nilsson.

Hasselforsarna Stig-Olov Staaf och Jonas Wiberg passar på att fika i kvarnmagasinet.

Hasselhoppan

Konstverket "Hasselhoppan" vid Nygatan i Hasselfors börjar ta form. Kroppen och benen som byggs på verkstad är snart klara och i parken vid Nygatan pågår uppbyggnad av bottenplattan.

Stand out XPO AB – Jerker Reinholdsson jobbar med polering av det rostfria stålet och Mikael Jakobsson med uppbyggnad av bottenplattan.

Junibacken

I september arrangerar förskolan en utställning i kuben på torget i Hasselfors med temat Gräshoppan.

Förskolan jobbar enligt pedagogiken "Grön flagg", ett sätt att arbeta med miljöfrågor och strukturera lärandet för hållbar utveckling. I höst har man valt att jobba med gräshoppan och orten Hasselfors. I arbetet med gräshoppan delar barnen med sig av skaparglädjen och gör en utställning på Hasselfors torg. Förskolan deltar också i konstprojektet vid Nygatan och kommer att medverka vid invigningen av "Hasselhoppan".

Lillängen

Nu finns det tre fina, sittbara bänkar utställda längs elljusspåret.

Hasselfors—Mitt i Naturen

Även i år har forsärlan häckat vid Kvarnbäcken.

På fotot ser du en av forsärlornas årsunge vid nedre dammluckorna. Det är just i sådana här biotoper med stenbroar, kvarnfundament och liknande som forsärlan trivs bäst. Rinnande vatten med lite stillastående partier gör att mycket insekter kläcks här och därmed skapar en god födotillgång. Ofta hinner dom med två kullar/år. Minst ett par syns årligen födosöka längs med hela ån, inte sällan på våren sittande på broräcket vid väg 511.

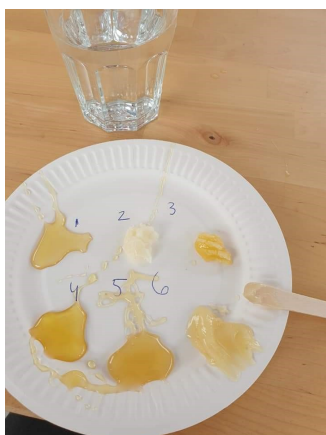
Forsärlan är en ganska sentida invandrad art som ökat kraftigt bara dom senaste 30 åren i Sverige. Rapporterades först på 1800-talets slut och den första häckningen i början på 1900-talet. Kallades förr även för långstjärtad ärla, samt gråärla, ur det latinska namnet *Motacilla cinerea* där *cinerea* ungefär betyder "den askgrå".

/Ari Laine

Inte bara honung!

Ni minns väl Sira och Lotta från förra numret av Hasselbladet? Biodlarna.

Nu har de varit på träff med södra nerikes biodlarförening med honungsprovning från 6 olika bigårdar där både färg, konsistens och smak skilde sig åt beroende av vilka växter som bina dragit nektar ifrån.

Den andra burken från vänster, som nästan är vit, är dragen från raps.

Den tredje är Hasselfors honungen. Där är det lite osäkert vad bina dragit ifrån, men troligtvis maskros då den är så gul. Tyvärr blev det inte så mycket av den i år.

Den fjärde är Lottas och den femte Siras. Siras är hallon, fruktträd och maskrosor.

Något att tänka på nästa gång du smakar honung... Honung är inte bara honung.

Från Boken NERIKES GAMLA MINNEN, af Herman Hofberg,
Örebro 1868.

NERIKES DJUR OCH VÄXTNAMN

Det är allmänt bekant, huru viktiga upplysningar den komparativa Språkforskningen lemnat angående folkens härstamning och förgrening. Det är tillika erkänt, att naturalstren äro bland de föremål, som bäst behållit sina namn. ----- Dessa dels oförklarliga, dels för mängden obegripliga namn tillhöra vårt folks äldsta och dyrbaraste fornminnen, häntydande på vårt ursprung och våra uråldriga vanor.

Här följer en bantad förteckning.

Gråtass, Gullben, Tusse, Den Grå = Varg.

Gullfot, Varskott, Mickel = Räf.

Bjur = Bäfver. Bäse = Gumse, hanfär.

Gimmer och Gimra = årsgammalt lamm.

Tillekorp = Spillkråka. Vedknerka = Större hackspett.

Fjärhane = Tjäder. Svenja = Sångsvan. Fyrfota = Ormödla,

Tenorm = Ormslå. Kossa = Vanlig groda. Klossa = Padda.

Särksprätt = Loppa. Fårpiga = Nyckelpiga. Krävecka = Kräfta.

Blockablad = Liljekonvalj. Fisköger = Förgät mig ej.

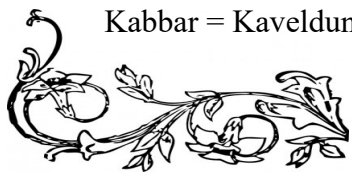
Kattkrut = Lummer.

Lusagräs = Lummer. Smottrer = Smultron. Svåler = Blåbär.

Pälle i bäcken = Pors. Töfler = Kardborre. Ormbleck = Ormbunke.

Ulfvatry = Olvon. Hvitveser = Hvitsippa. Grismagar = Guckusko.

Kabbar = Kaveldun. Munkakål = Vattenklöver. Hadd = Ängsdun.

DE A. SMULTRON, FRAGRANTISSIMA
DE B. BACKSMULTRON, FRAGRANTISSIMA

NATURGUIDE
Tiveden

naturguidetiveden.se 070-5784120

 Setra

Svenska kyrkan

SKAGERSHULTS FÖRSAMLING

En hösthälsning

Farväl oktober-
*en spindelväv i ett nyponsnår.
I morse fällde björken
sina sista löv för i år.*

*De föll utan ängslan,
tillitsfulla och hörsamma inför livet.
Vi blir omhändertagna, tänkte de.
Och vi kommer snart tillbaka!*

*Vattnet vet, vattnet,
det oerhörda och eviga på jorden.
-Välkommen! ropar små snäckor i gräset
och en liten kiselalg i havet
(Lars Lundkvist).*

Löven faller utan ängslan!
Naturen har så mycket att lära oss om livet. Den vackra hösten är vacker i Skagershult. Lite försiktigt, för att störa så lite som möjligt, skiftar sensomaren över i höst. Varsamt kläs träden av och de kala trädskronorna strävar i tillit mot en blå hösthimmel i förtröstan om att ljuset om några månader återvänder.
Allhelgonahelgen är stämningfull. Naturen har gått i vintervila och vet att ljuset så sakta kommer att återvända. Solbanan blir allt lägre dag för dag. Hösten känns för många som en kravlös tid. En tid för reflektion och eftertanke. För andra är den vemodig och kanske behöver den få vara just så. Ibland behöver alla känslor få kännas.

Söndagarnas teman i våra kyrkor under hösten stämmer också till eftertanke. Några axplock: "Ett är nödvändigt" (om att tilliten till Gud trots allt bär), "Döden och livet" handlar om det mänskliga livets villkor och vad som väntar bortom livshorisonten; "Änglarna" om de goda krafternas kamp mot ondska i tillvaron; "Tacksägelsedagen" då vi tackar för allt det som är fint och gott i våra liv; "Att leva tillsammans" om att vi alla har ansvar för varandra och ett gott samhälle.

Under hösten inbjuder vi till gudstjänster varannan söndag kl. 15.00. Men det finns också vardagsgemenskap dit alla är välkomna (se programmet). Barn från fyra år och uppåt är välkomna till miniorerna i församlingshemmet. Dagledigakadamien (studiecirkel) och soppluncher som arrangeras i gemenskap med Röda Korset är också alla välkomna till.

*Hjälp mig då att vila tryggt och stilla
Blott vid dina löften Herre kär.
Ej min tro, och ej den tröst förspilla
Som i Ordet mig förvarad är.
Hjälp mig Herre, att vad helst mig händer.
Taga ur Din trogna fadersfamn.
Blott en dag, ett ögonblick i sänder
Tills jag nått det goda land.*

Janne Wallgren

Församlingspräst Skagershults församling
Kyrkoherde för Bodarne pastorat

KOM IHÅG: Kyrkovalet 19 September 2021

Vi reserverar oss för att ändringar i planeringen kan komma att ske. Om ändringar sker meddelas det på anslags-tavlorna och i predikoturena. Du är alltid välkommen att ringa om Du undrar över någonting eller t.ex. vill ha skjuts till kyrkan eller Ramundeboda kyrka.

Tel. Elisabeth Backteman 072-3959603, Berit Bergqvist 076-3073556, Bengt Engman 072-1817778, Aina Karlsson-Andersson 070-3525357, Anders Olofsson 070-3590143, Kjell Wiberg 073-8170852, eller pastors-expedition i Ramundeboda församling 0584-10020 tisdagar kl. 13.00-15.00 och torsdagar kl. 10.00-12.00

Vår präst Jan Wallgren 0584-444630, (mobil koppling). jan.wallgren@svenskakyrkan.se

Vår vaktmästare Stefan Persson nås på 070-2933860, Vår kantor Kalle Hult nås på 0584-444645

DET HÄNDER I KYRKAN

5 september kl.10.00	Fjortonde söndagen efter trefaldighet.	Mässa i Ramundeboda kyrka. Jan Wallgren präst.
12 september kl.15.00	Femtonde söndagen efter trefaldighet.	Mässa i Skagershults kyrka. Simon Joelsson präst.
19 september kl.10.00	Sextonde söndagen efter trefaldighet.	Mässa i Ramundeboda kyrka. Simon Joelsson präst.
26 september kl.15.00	Sjuttonde söndagen efter trefaldighet.	Gudstjänst i Skagershults kyrka. Födelsedagsfest för jubilarer. Simon Joelsson präst. Tivedspojkarna medverkar.
3 oktober kl.10.00	Den helige Mikael's dag.	Mässa i Ramundeboda kyrka. Simon Joelsson präst.
10 oktober kl.15.00	Tacksägelsedagen.	Gudstjänst i Skagershults kyrka. Simon Joelsson präst. Bibelutdelning till våra sexåringar. Fika i församlingshemmet.
17 oktober kl.10.00	Tjugonde söndagen efter trefaldighet.	Mässa i Ramundeboda kyrka. Jan Wallgren präst.
24 oktober kl.15.00	Tjugoförsta söndagen efter trefaldighet.	Mässa i Skagershults kyrka. Simon Joelsson präst.
31 oktober kl.10.00	Tjugoandra söndagen efter trefaldighet.	Mässa i Ramundeboda kyrka. Jan Wallgren präst.
6 november	Alla helgons dag.	Kyrkan öppen kl. 11.00-15.00. Musik 11.00-13.00 Kalle Hult. Varm korv och kaffe serveras vid vaktmästar-expeditionen. Kl. 15.00 Musikgudstjänst med ljusständning för de under året bortgångna. Jan Wallgren präst. Gospelkvartetten One Way Brothers medverkar.
7 november kl.18.00	Söndagen efter alla helgons dag.	Taizé - mässa i Ramundeboda kyrka. Camilla Kristoffersson, Simon Joelsson
14 november kl.15.00	Söndagen före domssöndagen.	Gudstjänst i Skagershults kyrka. Simon Joelsson präst.
21 november kl.10.00	Domssöndagen.	Mässa i Ramundeboda kyrka. Simon Joelsson präst.
28 november kl.15.00	1:a advent.	Gudstjänst i Skagershults kyrka. Jan Wallgren präst. Bordanekören medverkar.
5 december kl.10.00	2:a advent.	Mässa i Ramundeboda kyrka. Simon Joelsson präst.

Reservation för eventuella förändringar av program i dessa tider.

Nästa planeringsmöte Torsdag 30 september kl. 18.00 i församlingshemmet,
Just DU är välkommen att komma med förslag och att påverka !

Miniorer
Varannan onsdag i
församlingshemmet
kl. 17.00-18.00
start den 1 september
Avslut 24 november

Onsdags Akademin.

Studiecirkel i kyrkohistoria och
kristen tro.

kl. 10.00 - 11.30,
i församlingshemmet.

8 september, 22 september,
6 oktober, 20 oktober,
3 november och 17 november.

Soppluncher:

Kl. 13.00 i församlingshemmet

23 september

21 oktober

18 november

I samverkan med
Hasselfors Rödakorskrets

ADVENTSFEST med julmacka

16 december, kl. 13.00

I församlingshemmet.

Ingen föranmälan. Bara Kom.

I samverkan med
Hasselfors Rödakorskrets.

Holmbergs

Begravningsbyrå

Fd, Fondkistan

Reidun Eklind Holmberg

I

Karlskoga

EN VÄRDIG BEGRAVNING TILL

EN RIMLIG KOSTNAD

Fast pris, Din Trygghet.

Telefon 0586-585 01, 0585-501 01

0584-122 00

Lekebergs Sparbank

Här kan Du skänka en gåva till
Skagershults församlings "blomsterfond"

Swedbank 8452 – 5 934.239.411 – 2

Kontakta Exp. 0584-10020

eller Carina Rosengren 0584-444641

Hej på er!

Välkomna tillbaka efter vår och sommar-uppehållet. Hoppas sommaren varit bra, trots den extrema värme som förekommit stundtals. Det kan kännas ganska jobbigt för oss lite äldre.

Många har saknat våra fysiska möten och nu är det snart dags att starta upp höstsäsongen i Hasselgården. Samtliga träffar är på onsdagar klockan 14.00.

- Den 22 september, kl. 14.00, blir det den obligatoriska sillsexan.
- Den 27 oktober, kl. 14.00, har vi vårt eget årsmöte.
- Den 24 november, kl. 14.00, är det musikunderhållning av Anders Ess.
- Den 15 december, kl. 14.00, Luciakaffe och underhållning av den populäre Jonny Fagerman.

- Vi har möte med samverkansrådet i Hasselgården fredagen den 27 Augusti.
- Vårt boule-spel pågår för fullt uppe vid torget på måndagar mellan kl. 9.00-11.00. Nya spelare är välkomna att prova på spelet. Medtag eget fika. Vi vill rikta ett stort tack till Anders Rickard, Laxå kommun, för hjälpen att iordningställa boulebanan.
- Reseledningen i Laxå PRO har bekräftat att det blir en julbordskryssning i år, troligtvis i slutet av november, som det brukar vara. Mer information kommer senare.
- Till sist., medlemmar och övriga, om ni har något hemma att bidra med till vinster eller om ni vill/kan sponsra vårt populära år-lotteri på våra medlemsmöten vore vi tacksamma! Tack på förhand!

Nu hoppas jag att vi ses under hösten på några givande och trevliga möten, med det första den 22 september. Varmt välkomna!

På återseende!

/Kjell Wiberg
Ordförande

Vad har hänt sedan sist?

Jo, vi har haft en återkommande inbjudan till kaffe och samvaro i Bruksparken den 28 juli, men molnen tornade upp sig så vi fick duka inne i Kvarnen. Vi tackar Byalaget för lånet av Kvarnen.

På Hasselforsdagen i Bruksparken sålde vi skänkta saker. Denna gången går behållningen till vår lokala verksamhet för äldre och ensamma i Hasselfors. Försäljningen gick bra, trots att vädret inte var det bästa.

Torsdagen den 23 september har vi HLR (hjärt-lungräddning) utbildning för allmänheten. Tid och plats meddelas senare på anslagstavlorna i Hasselfors.

Dessutom har Röda Korset har lovat ansvara för soppluncherna i Församlingshemmet i samverkan med kyrkan under hösten.

Var välkommen!!!
Styrelsen/ Bissen

Höstdag på myren

En berättelse ur Oskar Gustafssons liv.

Hämtat från "Styckegods" eller kalla det Pekoral

Det är några dagar in i oktober och jag har sysslat med torvskärning sedan början av augusti, med undantag av någon dags pressning ibland. Det har varit dålig avsättning av torvmull på sistone. Orderingången har varit dålig, och portföljen tunn som den brukar heta. Det är måndag och jag är på väg ut på myren, för att börja en ny vecka med torvgrävning, går och funderar på hur det blir i vinter när myren frusit till. Det blir nog skogen för oss som tillhör A-laget. B-laget får väl som vanligt är, gå hemma i fabriken och dona med litet skräpgöra för timlön.

Under mitt filosoferande har jag nått arbetsplatsen, hänger av mig ryggsäcken på en pinne som jag stuckit i torvväggen, på ladet jag själv bärgat torven i. Plockar fram torvspade, fyrklogrep samt en klädlina på 16 meters längd, att användas vid uppskärning av översta skiktet för att få rak kant. Torkar bort rimfrosten på verktygsskaften.

Börjar dagens arbete med att hugga bort höga tuvor där torven skall läggas ut, samt skyffla bort tjälskorpan där jag skall skära upp första snörlängden. Dessa arbeten utfördes gratis av torvgrävaren. Det var liksom en gratifikation till bolaget från hans sida. Att snöret som användes vid uppskärningen var 16 meter var ingen tillfällighet., det var anpassat att stämma i jämna kubikmeter på tillhörande djup.

Solen har nu stigit några grader över horisonten, ibland blixtrar det till i solskenet österut på myren. Det är några mossveteraner från Tångeråsa som är i antågande vid åttatiden efter lagårdegörat därhemma. En av dem bär en torvspade med blankslitet blad på axeln. Det är det som solens strålar exploderar i och alstrar ljusfenomenet.

När drygt en timma förflutit har jag tre kastar av sex-ton meters längd upplagda på gravkanten med 650 torvor som ångan stiger högt ifrån i den frostiga och klara höstluften. Nu skall dessa 650 torvor försiktigmen fort! Plockas ut i rader på 13-14 stycken i varje, på en sträcka av 16 meter. Det är då fyrklogrepen kommer till användning.

När detta arbete är gjort skall det så kallade grävtaget på 216 torvor i botten på graven upp och läggas ut på gravkanten. Först då är snörlängden på 8 kubikmeter klar och 865 torvor ligger och blänker i solskenet innan de hunnit svartna, och inbringar nu grävaren 8x24 öre till kafferasten klockan halv tio.

Svetten lackar, det ångar från kroppen, storvästen åker på, då är man inomhus med övre delen av kroppen. Plockar ut två torra torvor ur ladan lägger den ena på den andra och slår mig ner. Men liksom studsar upp. Det svider i ändalykten. På torven ligger en nyvaken bälgeting på cirka fyra centimeter, som tycks vilja göra mig uppmärksam på att en torvgrävare tjänar inga pengar när han sliter på byxbaken. Men under den här epoken satt ingen torvarbetare längre stund i ur och skur än som behövdes för att förtära sin torrskaffning, i en rastkoja som hade himmel till tak och luften som väggar.

Det verkade finnas en magisk gräns som tycktes vara svår att överskrida även för en del gamla vana torvgrävare. Den låg på 30 kubikmeter per dag under förutsättning att gynnsamma förhållanden var rådande. På hösten försämrades resultatet allt efter tjälens blev ohändigare. Då blev dagsförtjänsten hårt reducerad. Någon kompensation eller svårighetsprocent kom aldrig på fråga.

*Har ni en berättelse ni vill berätta, annat bidrag till tidningen eller bara åsikter bra/dåligt, vänligen kontakta ansvarig utgivare och ordf.
Andreas Gustafsson, på mail: info@hasselforsbyalag.com*

Hasselfors Kvarn

Kvarnen var en central plats på bruket dit traktens bönder kom för att mala säden.

I kvarnen fanns två kvarnkammare. Den västra utnyttjades av mjölnaren och den östra, ”bonnkammaren”, användes av de bönder som väntade på sin tur att få malet. Att i förväg beställa tid var inte möjligt, utan man fick vänta på sin tur – ibland hela dagar. Kvarnresorna var i gamla tider en avkoppling i det dagliga arbetet som gav tillfälle att träffa andra människor och få med sig nyheter hem. Kvarnen var också en samlingsplats för brukets ungdomar.

Fram till mitten av 1900-talet lades all post till de boende i bruksområdet i en gemensam postlåda placerad på gaveln av kvarnen. Posten kom till järnvägsstationen vid 18-tiden och bars sedan till lådan på bruket.

Ofta var det familjens yngre medlemmar som hämtade posten och kvarnen blev en given mötesplats. Under höst- och vinterkvällar träffades man i samband med posthämtningen inne i ”bonnkammaren” där det var varmt och skönt. Många bestående kontakter mellan brukets pojkar och flickor har säkert knutits i den gamla kvarnkammaren.

I kvarnens källarvåning finns fortfarande delar kvar från kvarndriften.

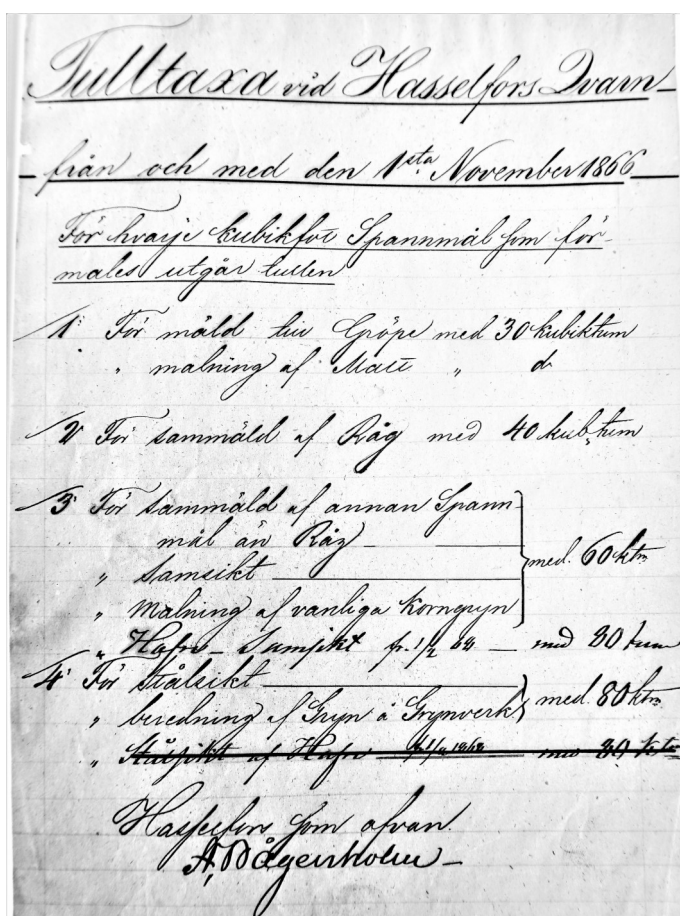
KVARNEN mellan sjöarna Toften och Teen med anor från mitten av 1500-talet.

Nuvarande kvarnbyggnad återuppbyggdes 1809 efter en brand samma år. År 1860 flyttades kvarnen, nedströms 75 m, till nuvarande plats. Verksamheten upphörde i början på 1950-talet.

Källor: Hasselfors Bruks AB, Arkivcentrum Örebro och Mauritz Magnussons bok om Skagershult.

Remskivor för remmarna till driften av kvarnstenarna.

Tulltaxa fastställd from 1 november 1866, undertecknad av disponent och vd Axel Bågenholm vid Hasselfors Bruk.

Kvarnen till vänster i bild. I dörröppningen står mjölnaren Carl Fredrik Qvist tillsammans med mjölnardrängen Gustaf Rickard Persson. Till höger skimtar sågverket. Foto: 1900

Kvarnhuset byggt i två våningar, den undre våningen av huggen gråsten och den övre av timmer. Trappan leder upp till vindsvåningen, dit säden vinschades upp via ett spel på utsidan av kvarnen.

MJÖLNARE VID HASSELFORS KVARN

Mjölnaren hade ett ansvarsfullt arbete med förhållandevis hög status. Ekelund, Carl Gustaf Mossberg, L.F. Birath och Carl Fredrik Qvist var några av mjölnarna vid Hasselfors kvarn under 1800-talet. 1875 övertar Carl Fredriks son, med samma namn som fadern, driften fram till 1930. Mjölnarfamiljens bostad kvarngården var en av de första arbetarbostäderna som fick elektriskt ljus redan 1898, i samband med att sågverket vid bruket fick sin första ytterbelysning.

Carl Fredrik var inte så stor till växten, men stark som en björn. Vid ett slåttergille vid Stora Harsboda blev det bråk frampå natten mellan brukspojkar och bonddrängar. Carl Fredrik ryckte loss en gammal slipsten och med den som tillhygge återställde han ordningen och festen kunde fortsätta.

Sonen Martin blev den tredje generationen Qvist som valde mjölnaryrket och blev den siste mjölnaren vid kvarnen i Hasselfors. Verksamheten upphörde i början av 1950-talet.

1986 tecknade Hasselfors Gymnastik och Idrottsförening ett 25-årigt hyresavtal för kvarnen och gjorde då om den till klubblokal. Innan ombyggnaden påbörjades dokumenterades kvarnen av Hasselfors Garden, bilder som byalaget nu har fått del av. 2015 köpte Hasselfors byalag kvarnen av Sveaskog och har nu en fin samlingslokal i bruksparken.

Lyftanordning för kvarnstenar.

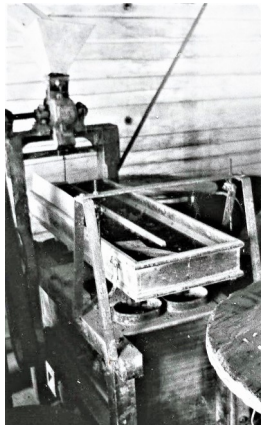

Säckarna med säd vinschades upp via de övre dörrarna på kvarnen.

I den fyrkantiga öppningen framför rensverket tömdes säckarna med säd.

Säden rinner ned till kvarnstenarna, till höger en sikt.

Vattenhjulet med diameter på 11 1/2 fot ersattes så småningom med elkraft.

Visste du
att ...?

Draken vid Bålby

Draken målades på en dörrspegel i Bålby Herrgård 1921 av dekorationsmålaren Bruno Ekblom i samband med att huvudbyggnaden vid Bålby återställdes till sitt ursprungliga skick.

1956 renoverades byggnaden igen och dörrspegeln med draken blev då utkastad. Målaren Helmer Karlsson, anställd vid Hasselfors Bruk, tog rätt på Draken men fann tyvärr inte den nedre delen av bilden.

Bruno Ekblom återkom till Bålby även vid renoveringen 1956 och Helmer bad honom då att komplettera målningen med den del som fattades, vilket också skedde.

Draken har idag landat hos Hasselfors byalag, skänkt av Staffan Bergström och finns att beskåda i Hasselgården.

/ Cristina Söderberg

NATURVÅRD I LILLÄNGEN

I Lillängen, ett populärt strövområde i norra delen av Hasselfors, planeras naturvårdande skötselinsatser under hösten 2021. Arbetet sker så snart väder- och markförhållanden bedöms som lämpliga och beräknas pågå ett par veckor.

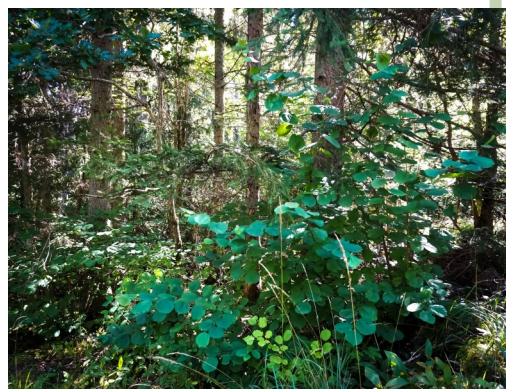
Samverkan sker mellan Skogsstyrelsen och markägarna Laxå kommun och Sveaskog. Området omfattas av två naturvårdsavtal och de åtgärder som nu görs är för att gynna de naturvärden som främst är knutna till lövträd och lövskog. Aktuella åtgärder är avverkning och röjning av gran samt utkörning av virke och ris. Alla tallar, lövträd, buskar samt granar och granskog med naturvärdeskvaliteter lämnas, liksom all död ved. För att undvika att mark och växtlighet skadas kommer avverkningen i vissa delar ske manuellt och utkörningen med hjälp av häst.

I övrigt sker avverkningen maskinellt med början den 1 september.

Martine Farup tipsar om Skogsstyrelsens film om hästkörning som finns på länken <https://youtu.be/0oquqNnJdBw>

Martine Farup, skogskon-sulent vid Skogsstyrelsen.

Yngre gran som hotar att tränga bort lövträd kommer att röjas eller avverkas.

Martine Farup berättar om kommande skötselåtgärder för ett tiotal intresserade i Lillängen den 30 juni.

Vi hoppas att den tidning du just har läst har varit innehållsrik och intressant. Utan stöd från våra annonsörer hade den inte varit möjlig att få fram, därför hoppas vi att du gynnar våra sponsorer vid Dina inköp.

Nästa manusstopp - 10 november 2021